

[Fischer]

SF har en sådan holdning, men man kan fundere lidt over, at et parti, for hvilket det er så magtpåliggende at fremstå som et arbejderparti, viser så lidt respekt for tab af danske arbejdspladser.

Qvist Jørgensen (S):

Da mit partis ordfører i Sydafrikaspørgsmål, hr. Kelm-Hansen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne redegøre for socialdemokratiets holdning til det foreliggende lovforslag.

I socialdemokratiet er vi naturligvis godt tilfreds med, at vi nu skal behandle det lovforslag, som sætter en stopper for økonomisk samkvem mellem Danmark og Den sydafrikanske Republik. Vi har bemærket, at ministeren i sin fremsættelse har en sætning om, at Danmark hermed går længere end de andre nordiske lande har villet være med til, og jeg kan forstå, at hr. Fischer er hoppet på dette. Vi går imidlertid ud fra, at ministeren vil betragte dette som en helt særlig udfordring og vil bruge sine forhandlingsevner og sin indflydelse til at sikre, at de andre nordiske lande kommer på linje med Danmark i denne sag.

Holdningerne i de folkelige bevægelser, i de faglige organisationer, og hvem der ellers har taget del i debatten om apartheidpolitikken, har jo i det store og hele været ens i de nordiske lande. Derfor tager vi det som en selvfølge, at de andre landes regeringer vil følge efter.

Den allerseneste udvikling i Den sydafrikanske Republik viser, at det stadig er nødvendigt med en stramning af sanktionspolitikken, ikke kun i form af en politisk afstandtagen fra det racistiske regime, men også på det økonomiske område. En sådan form for sanktioner kan naturligvis ikke gennemføres omkostningsfrit, det var vi klar over, da vi i december måned 1985 pålagde regeringen at fremsætte dette lovforslag. Men i betragtning af de byrder, den sorte befolkning i Sydafrika må bære i form af både menneskelig lidelse og økonomisk udnyttelse, er det kun et beskedent, ja endda et meget beskedent bidrag, vi yder fra vor del af verden. Det beskedne bidrag kan jeg ikke forestille mig at vore venner i Sverige og Norge ikke vil være med til at yde.

Regeringen har indbygget nogle undtagelsesbestemmelser i forslaget. Dem må vi drøfte nærmere i udvalget. Det er rigtigt, at det i beslutningsforslaget blev nævnt, at import og eksport som hovedregel skulle ophøre snarest muligt, og heri ligger naturligvis, at der i helt enkelte tilfælde kan blive tale om dispensationer; det skal vi se meget nøje på i de enkelte tilfælde, men som eksempel vil jeg da godt nævne salg af livsvigtig medicin.

Der blev også nævnt en række omgængelsesmuligheder, som vi skal have undersøgt i udvalget, bl.a. skal vi sikre os, at sydafrikanske produkter eller produkter med et væsentligt indhold af sydafrikansk oprindelse ikke kan importeres til Danmark gennem andre lande. Vi skal også sikre os, at alle sider af dansk samhandel med Sydafrika bremses.

Det var meget tilfredsstillende, at SAS stoppede sin beflyvning af Den sydafrikanske Republik, men det virker temmelig grotesk, at man så opretholder sit salgskontor i området. Også den slags tilfælde må vi tage op til behandling i udvalget.

Lovforslaget indeholder en afviklingsperiode på 6 måneder på linje med, hvad der er foreslået for afvikling af kulimporten. Vi havde gerne set, at afviklingen var gået hurtigere, så meget mere som erhvervslivet allerede længe har vidst, at der var et flertal for afviklingen. Men også det kan vi se nærmere på.

Endelig er der straffebestemmelserne for overtrædelse af loven, som vi også gerne vil drøfte under udvalgsarbejdet. Vi kan naturligvis håbe på, at hele det danske erhvervsliv uden videre vil leve op til lovens intentioner, men det er nok klogt at sikre sig, at skulle der være enkelte, som sætter penge over moral, så skal de komme til at fortryde det bittert.

Det har allerede været nævnt, at selve transporten ad søvejen bør nævnes. Jeg er af den opfattelse, at det ligger implicite i hele sagen. Er det imidlertid ikke tilfældet, må vi også se på dette under udvalgsarbejdet.

Bjørn Elmquist (V):

Hver eneste gang vi har haft lejlighed til gennem årene at drøfte disse sager i folketingsalen – og der har jo været adskillige lejligheder – har venstre fremstillet sine krav til boykotaktioner, og vi har understreget, at